

BEHEERSPLAN SINT-THEODARDUSKERK, KERKHOF, PASTORIE EN PASTORIETUIN VAN BOGAARDEN

BIJLAGE 3: RAPPORT MONUMENTENWACHT

Kerkfabriek Sint-Theodardus Bogaarden
p/a Huttestraat 36
1670 Pepingen (Bogaarden)

Vlaanderen
is erfgoed

**Agentschap
Onroerend
Erfgoed**

STUDIO ROMA cvba
Abdij Vlierbeek 7
3010 Kessel-Lo

MONUMENTENWACHT VLAAMS-BRABANT

Vereniging zonder winstoogmerk

Inspectierapport B-47/20217/2011/-B Sint-Theodarduskerk
Ring – 1670 Pepingen – (Bogaarden)

Indien u nog vragen hebt bij dit verslag of bij de uit te voeren werken, aarzel dan niet om ons te contacteren.

Inspectie Bouwkunde	INSPECTIENUMMER : B-47/20217/2011/B
OBJECT	: Sint-Theodarduskerk
LIGGING : Straat + nr. Gemeente/Stad	: Ring 1670 BOGAARDEN
WETTELIJKE BESCHERMING	: Monument: orgel d.d. 19/11/1979 // Monument : Toren van de Sint-Theodarduskerk d.d. 07/06/1994
HUIDIGE FUNCTIE	: Kerk/kapel
ABONNEE	: Kerkraad Sint-Theodardus Dhr. Leon RONSYN Huttestraat 36 1670 BOGAARDEN
INSPECTIEDATA	: 8/9/2011
UITGEVOERD DOOR	: Dirk LEMBRECHTS en Stijn VAN DER AUWERA Tel: 0486/630 185 E-mail: dirk.lembrechts@monumentenwachtvlaamsbrabant.be
TOTAAL AANTAL MANUREN	: 10u50 (ter plaatse)
UITGEVOERDE WERKEN	: In het noordelijk dakvlak van het koor [3] werd één natuurlei vervangen.
GEBRUIKTE MATERIALEN	: 1 natuurlei
VORIGE INSPECTIES	: 08/06/1998 // 16/12/2003
OPMERKINGEN	:

- Beschermd monument* :
- Als eigenaar of beheerder van een beschermd monument staat u in voor een goede instandhouding ervan. U kan hiervoor beroep doen op de onderhoud- en restauratiepremie en fiscale aftrekmogelijkheden.
- De meeste ingrepen vereisen een stedenbouwkundige vergunning en een goedkeuring van het Agentschap Ruimte en Erfgoed. Is er geen stedenbouwkundige vergunning vereist, dan kan het nog zijn dat u voor de werkzaamheden een schriftelijke vergunning nodig heeft van de cel Monumenten en Landschappen van het Agentschap R-E Vlaanderen. Zo zijn er voor beschermde gebouwen bijvoorbeeld heel wat werkzaamheden aan interieurs vergunningsplichtig.
- Meer informatie vindt u op www.ruimte-erfgoed.be of www.onroerenderfgoed.be of bij de erfgoedconsulenten van de provinciale afdeling van het Agentschap:
- Ruimte en Erfgoed
afdeling Vlaams-Brabant
Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6, bus 91
3000 Leuven
T. 016 66 59 00
ruimte.erfgoed.vbr@rwo.vlaanderen.be
- Beschermde stads- en dorpsgezichten* :
- Als eigenaar of beheerder van een pand dat behoort tot een beschermd **stads- of dorpsgezicht** staat u in voor een goede instandhouding ervan. U kan hiervoor beroep doen op de onderhoudspremie. Met behulp van een goedgekeurd herwaarderingsplan (naar analogie met een BPA), kunnen er premies worden verleend voor de erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van beschermde stads- en dorpsgezichten, voor zover die vermeld zijn. Het plan is hiertoe 10 jaar geldig, waarna het aan evaluatie en actualisatie toe kan zijn. Herwaarderingsplannen kunnen betoelaagd worden.
- De meeste ingrepen vereisen een stedenbouwkundige vergunning en een goedkeuring van het Agentschap Ruimte en Erfgoed. Is er geen stedenbouwkundige vergunning vereist, dan kan het nog zijn dat u voor de werkzaamheden een schriftelijke vergunning nodig heeft van de cel Onroerend Erfgoed van het Agentschap R-E Vlaanderen. Zo gelden er in stads- of dorpsgezichten bijkomende voorschriften voor bomen en struiken.
- Meer informatie vindt u op www.ruimte-erfgoed.be of www.onroerenderfgoed.be of bij de erfgoedconsulenten van de provinciale afdeling van het Agentschap:
- Ruimte en Erfgoed
afdeling Vlaams-Brabant
Dirk Boutsgebouw
Diestsepoort 6, bus 91
3000 Leuven
T. 016 66 59 00
ruimte.erfgoed.vbr@rwo.vlaanderen.be

- ASBEST :
- In het gebouw werden mogelijk asbesthoudende materialen teruggevonden. Er wordt door Monumentenwacht geen inventaris gemaakt, wel willen wij u op een eventueel gezondheidsrisico wijzen. Bij schade of werken kunnen er gevaarlijke vezels vrijkomen zodat het noodzakelijk is de nodige beschermende maatregelen te nemen en/of een gespecialiseerd bedrijf in te schakelen.
- Informatie over asbest kan u vinden op de websites van de Federale overheid <http://www.belgium.be/nl/leefmilieu> of de Vlaamse overheid www.lne.be/publicaties of via de Infolijn Tel: 1700.
- BESCHERMD ORGEL :
- Met al uw vragen over orgelrestauratie, orgelpatrimonium en -historiek, beschermingen als monument: zie VIOE: Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed
Koning Albert II laan 19, bus 5
1210 Brussel Fax 02 553 16 05
Michel Lemmens
michel.lemmens@rwo.vlaanderen.be
tel. 02 553 16 37 (uitsluitend op dinsdag)
of 0499 86 49 27 (permanent)
Patrick Roose:
patrick.roose@rwo.vlaanderen.be
tel. 02 553 16 36 (enkel donderdag)
of 0477 28 01 02 (permanent)
<http://www.onroenderfgoed.be> Verder klikken naar
Deelnemen > Bekijken > Websites > thematische sites > orgels

PRAKTISCHE AANBEVELINGEN VOOR HET EFFICIENTE ONDERHOUD VAN UW MONUMENT
VINDT U ONMIDDELLIJK NA DE INHOUDSTAFEL.

PLOOI HET DAKENPLAN ACHTERAAN OPEN BIJ HET LEZEN VAN DIT RAPPORT, DE LETTERS
DUIDEN DE BESCHREVEN GEBREKEN AAN.

Inhoud

Bij het opstellen van de rapporten gaat Monumentenwacht uit van een algemene bouwdeleninventaris. De rubrieken die voor het besproken gebouw van toepassing zijn, worden vetjes afgedrukt. De overige komen in het verdere rapport niet meer voor.

<u>1. Dakbedekkingen</u>	11
1.1. Dakvlakken	
1.2. Aansluitingen	
<u>2. Dakdoorbrekingen</u>	12
2.1. Dakkapellen	
2.2. Lichtkoepels / Lantaarns / Dakruiters	
2.3. Dakramen en -luiken	
2.4. Schoorstenen (bovendaks)	
2.5. Topbekroningen	
2.6. Ladder- en klimhaken	
2.7. Verluchtingen	
2.8. Andere	
<u>3. Dakstructuur + Zolder</u>	14
3.1. Kappen met houten hoofdstructuur	
3.2. Kappen met metalen hoofdstructuur	
3.3. Kappen met betonnen hoofdstructuur	
<u>4. Regenwaterafvoer</u>	15
4.1. Goten	
4.2. Afvoer	
4.3. Riolering	
<u>5. Buitenwerk</u>	16
5.1. Opgaand baksteen-metselwerk + voegwerken	
5.2. Natuursteen + voegwerken	
5.3. Beton en aanverwante	
5.4. Houten opgaand werk	
5.5. Metalen opgaand werk	
5.6. Afwerklagen opgaand muurwerk	
5.7. Ankers, roosters en aanverwante	
5.8. Muurbekroningen	
5.9. Buitentrappen	
5.10. Buitenschrijnwerk	
5.11. Beglazing	
5.12. Erkers en balkons	
5.13. Galmborden	
5.14. Andere	
<u>6. Interieur</u>	19
6.1. Structuurelementen	
6.2. Vaste interieurafwerking	
6.3. Binnenschrijnwerk	
6.4. Binnentrappen / Loopbruggen	
6.5. Andere	

<u>7. Andere interieurelementen (onroerend of onroerend door bestemming)</u>	22
7.1. Vast kerkelijk meubilair	
7.2. Vast burgerlijk meubilair	
7.3. Los kerkelijk meubilair	
7.4. Los burgerlijk meubilair	
7.5. Andere voorwerpen	
<u>8. Technische installaties</u>	23
8.1. Bliksemafleiding	
8.2. Klokkenstoelen / Torenuurwerken	
8.3. Kruiwerk / Sluiswerk bij molens	
8.4. Draaiend werk bij molens	
8.5. Andere	
<u>9. Klimaat</u>	
9.1. Relatieve vochtigheid en temperatuur	
9.2. Licht	
9.3. Andere	
<u>10. Preventie en beheer</u>	
10.1. Brand	
10.2. Diefstal en vandalisme	
10.3. Bewaring	
10.4. Reiniging	
10.5. Andere	
<u>11. Veiligheid / Toegankelijkheid / Hygiëne</u>	23
11.1. Toegankelijkheid / Bereikbaarheid	
11.2. Vuilnis / Afval	
11.3. Dieren	
11.4. Andere	
<u>12. Site</u>	25
12.1. Bestrating / Terrein	
12.2. Afsluiting	
12.3. Bomen / Begroeiing	
12.4. Andere	

Aanbevelingen

Voor een optimale **toegankelijkheid, bereikbaarheid en veiligheid** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

Nadere toelichting vindt u in het rapport onder de volgende nummers:

dringend

Naar aanleiding van de verstrengde veiligheidsvoorschriften omtrent “werken in de hoogte” willen wij extra de nadruk leggen op het plaatsen van de nodige ankerpunten, ladder- en klimhaken (nieuwe ladderhaken moeten voldoen aan de Europese norm EN 517). Verschillende delen van goten, daken en zolders kunnen niet veilig worden geïnspecteerd of onderhouden. Om dit in de toekomst op een wettelijke en veilige manier mogelijk te maken, dienen de nodige voorzieningen te worden getroffen. Graag helpt Monumentenwacht u bij het opmaken van een bereikbaarheid- en toegankelijkheidsplan.

De algemene richtlijnen worden besproken in de onderhoudstip (instandhoudingwijzer) ‘Toegankelijkheid van zolders, kapruimtes, daken en goten’ uitgegeven door Monumentenwacht.

Deze kan u ook gratis downloaden in pdf bij www.monumentenwacht.be, verder klikken naar → publicaties → brochures.

Veilig toegankelijk maken van de dakconstructies door het plaatsen van loopbruggen of het aanbrengen van een beloopbare vloer en bereikbaar maken van de noordelijke zolder van de hoofdbeuk [2]. : 6.4.

De algemene richtlijnen worden besproken in de brochure “Toegankelijkheid van zolders, kapruimtes, daken en goten”. Deze brochure kan u ook downloaden in pdf bij www.monumentenwacht.be, verder klikken naar → publicaties → brochures.

Plaatsen van een degelijke bliksemafleiding op de kerk. : 8.1.

Wegnemen van alle in onbruik geraakte elektriciteitskabels om elektrocutie te voorkomen. : 8.5.

op termijn

Het hang- en sluitwerk van het laagste torenluik verbeteren. : 2.3.1.

De vermoedelijk asbesthoudende schoorsteenpijp in de hoofdbeuk verwijderen. : 2.4.

Voor een goede **instandhouding** van het monument is het van belang dat de volgende **werken** uitgevoerd worden:

Nadere toelichting vindt u in het rapport onder de volgende nummers:

dringend

Herstellen van de gebreken aan natuurleien en hoekkeperloden ter hoogte van de insnoering van het torendak [1]. : 1.1.2.

op korte termijn

Vernieuwen van het afdeklood boven de westelijke inkompoort. : 1.1.3.

Behandelen van de actief door kleine klopkever aangetaste houten onderdelen. : 3.1., 6.1.2., 6.1.3., 6.4.,
 Deze werken worden het best uitgevoerd door een gespecialiseerde firma. Bij 7.1., 7.1.3., 7.5.
 aantastingen door kleine klopkever worden de ernstig aangetaste houten
 onderdelen afgebeeld, vervolgens wordt het hout goed ontstof en een aangepast
 insecticide verneveld, tot de oppervlaktelagen verzadigd zijn.
 Alle niet gebruikte materialen en houten onderdelen dienen te worden
 verwijderd. Ernstig aangetaste planken met geringe dikte moeten worden
 vervangen.

Herstellen van het torenmuurwerk: : 5.1., 5.2.1.

Herstellen van het uitgevallen voegwerk en opvullen van de scheuren met een
 compatibele mortel. Het is belangrijk om bij het vernieuwen van het voegwerk
 opnieuw kalkmortel te gebruiken. Deze behoudt namelijk de goede
 samenstelling van de muur en de waterhuishouding: Het water dat in de muur
 dringt door beregening, kan gemakkelijk via de voegen drogen.
 Ernstig verweerde bak- en natuurstenen vervangen.

Vooronderzoek:

- de samenstelling van de mortel: type bindmiddel, aard toeslagstoffen,
mengverhouding;
- de fysische eigenschappen: porositeit, sterkte en vochttransport;

Voorbereidende werkzaamheden:

- de afgekeurde of losgekomen voegen met behulp van het juiste
gereedschap uithalen (niet slijpen), zodanig dat de bakstenen niet
beschadigd worden. Meestal gebruikt men hiervoor een platte beitel (niet
te breed), eventueel aangedreven met perslucht. De voegen moeten
minstens tot 2 cm diepte uitgehaald worden;
- vervolgens de voegopening schoonmaken met perslucht en water;
- alvorens te starten met voegen, dient men het gehele metselwerk te
bevochtigen (Het is voldoende dit de avond voor het voegen te doen, bv.
met de tuinslang).

Het voegen:

De eigenschappen van de mortel moeten aansluiten op het vochtgedrag
 en de mechanische eigenschappen van de steen en de nog aanwezige
 mortel.

Het natuursteenmetselwerk van de westelijke torensteunberen dient op een : 5.2.4.
 zelfde wijze als hierboven beschreven te worden hersteld. Hierbij dienen alle
 vroegere herstellingen met te harde cementmortel te worden verwijderd. Alle
 losse natuurstenen demonteren en HERGEBRUIKEN om het oorspronkelijk
 uitzicht van de kerk te behouden.

Het is erg belangrijk vooral veel aandacht te besteden aan een degelijke
 herstelling van het metsel- en voegwerk op de afzaten, vermits deze het meest
 blootgesteld zijn aan weersinvloeden.

Restaureren van het westelijk torenraam: 5.10., 5.11., 6.1.1.

- gebroken en ontbrekende glaspanelen vervangen;
- stopverf vervangen;
- aansluiting tussen metsel- en schrijnwerk afdichten met een elastische
mortel.

Bestrijden van de duiven op en rond de kerk: : 5.13., 6.1.2., 11.3.

- afsluiten van de galm- en stellinggaten aan de buitenzijde zodat de duiven
zich niet meer kunnen schuilhouden op de kerk;
- regelmatig verwijderen van de gevangen duiven uit de afvangkooi.

Aansluitend dienen alle vervuilingen veroorzaakt door duiven te worden
 verwijderd uit de torenzolders, doksaal en van het orgel.

op termijn

Een algehele herstelling van het torendak [1] dringt zich op: : 1.1.2., 2.3.1, 3.1., 4.1.

- vervangen van de door zwammen en houtrot aangetaste (hoek)kepers en beplanking. De vruchtlichamen van de bruine eikenzwam zullen uitdrogen en dienen verwijderd te worden om verdere besmetting te voorkomen;
- de door grote klopkever aangetaste houten onderdelen controleren op stevigheid d.m.v. een resistograaf en eventueel herstellen;
- vervangen van de natuurleien dakbedekking en loden hoekkeperafwerking. Hierbij dient gebruik gemaakt te worden van RVS-bevestigingen;
- controleren en eventueel herstellen van de aansluiting van het torenkruis met de leien en het torenkruis terug recht verankeren aan de kapconstructie;
- de vernagelingen van het afdeklood op het laagste torenluik verbeteren;
- het hoogste torenluik reconstrueren en aanbrengen;
- vernieuwen van de zinken gootbekleding.

Herstellen van het uitvallend voegwerk van de nokstukken. Hierbij dient niet alleen het reeds uitgevallen voegwerk hersteld te worden, maar ook alle loszittende voegwerk vervangen te worden. Uitvallend voegwerk kan immers schade aan de dakbedekking veroorzaken en de goten doen verstoppert. Het is aan te bevelen de kalkmortelspecie te voorzien van paardenhaar of dergelijke zodat er minder scheurvorming optreedt en de aanstrijkingen minder snel zullen uitschuiven. : 1.2.1.

De aansluiting van de torenafvoer op het hoofdbeukdak optimaliseren, opdat hierachter geen vuilophoping meer mogelijk is. : 4.2.

De gebreken aan de buitentrappen herstellen: : 5.9.

- verwijderen van alle losse en verweerde voegwerken en vervangen door een compatibele kalkmortel;
- herverankeren van de doken in de traprede in Arkose of Tubize steen.

Een algehele restauratie van het orgel met bijhorende blaasbalg dringt zich op. : 7.1.

Herstellen van de gebreken aan de omheiningsmuur: : 12.2.

- verwijderen van de cementgebonden voegen;
- beschadigd voegwerk vervangen door een compatibele voegmortel;
- herverankeren van de dekstenen en vernieuwen van de onderlinge voegwerken met een compatibele kalkmortel.

Voor een **duurzaam onderhoud** zijn de volgende punten van bijzonder belang:

Om lekken te voorkomen is een regelmatige optische controle van de dakvlakken op gebroken, uitgeschoven en geperforeerde natuurleien en vervanging hiervan noodzakelijk. Dit kan best gebeuren samen met het kuisen van de goten en het controleren van de afvoeren op verstoppingen. Gezien de grote vervuiling, dient dit twee maal per jaar te gebeuren. Eén maal na het vallen van de bladeren, een andere keer rond Pasen. Hierdoor worden eventuele beschadigingen tijdig opgespoord en kan men (dure) gevolgschade vermijden. : 1.1.2., 4.1., 11.2.1.

Regelmatig reinigen en schilderen (eventueel vooraf ontroesten), van alle ijzeren onderdelen van het gebouw. Wanneer ijzerwerk goed geschilderd is en er geen roestplekken of onregelmatigheden zichtbaar zijn, wordt toch best – om de 3 tot 5 jaar, afhankelijk van de oriëntatie – een nieuwe verflaag aangebracht. *Meer informatie hierover kan u vinden in onze brochure “Onderhoud van stalen schrijnwerk” en “Onderhoud van ijzerwerk”. De brochure kan u ook downloaden in pdf bij www.monumentenwacht.be: doorklikken naar → publicaties en → brochures.* : 2.5., 4.2., 5.7.1., 5.10., 5.11., 8.2.

Regelmatig afschuren, ontstoffen en verven of vernissen van alle houten onderdelen, zoals het binnen- en buitenschrijnwerk. Het schrijnwerk moet te allen tijde voorzien zijn van de gepaste afwerklagen (aan binnen- en buitenzijde). Hierbij dient erop gelet te worden dat bewegende delen niet vastgeschilderd worden. Eveneens dienen de condensgaatjes in de laagste delen van het raam steeds open te blijven. Het hang- en sluitwerk dient regelmatig ingeolied te worden. Wanneer deze te stroef werken, kan het schrijnwerk en het glas beschadigd geraken bij manipulatie. De uitgevallen of loszittende stopverf dient bijgewerkt te worden. *Meer informatie betreffende buitenschrijnwerk vindt u ook in onze onderhoudstip ‘Onderhoud van buitenschrijnwerk’. De brochure kan u ook downloaden in pdf bij www.monumentenwacht.be: doorklikken naar → publicaties en → brochures.* : 4.1., 5.10.

Bij diefstal of verdachte verdwijning:

Doe altijd aangifte bij de lokale politie en hou het nummer van het proces-verbaal goed bij. Doe dit zo snel als mogelijk, na de vaststelling van de verdwijning.

Meld daarna de diefstal via de website <http://www.religieuserfgoed.be/site/791.html>, wat de kansen op het terugvinden van de verdwenen objecten sterk verhoogt. Immers, zo wordt het gespecialiseerde en efficiënte Art Research Team van de Federale Politie onmiddellijk ingeschakeld.

Een vooraf opgemaakte inventaris met foto's is daarbij onmisbaar. Bij de aangifte zijn vooral goede foto's onontbeerlijk. Indien u zelf niet over goede of voldoende foto's beschikt, aarzel dan niet om uw monumentenwachters te vragen of er foto's beschikbaar zijn. Tijdens onze inspecties nemen wij immers veel foto's die we bewaren, ook al komen ze niet in uw rapport terecht.

Diverse werkzaamheden kunnen, in afwijking van bovenstaande indeling, eventueel gecombineerd uitgevoerd worden.

In het rapport wordt **per onderdeel een procentuele beoordeling** van de toestand gegeven.
U vindt dit terug in het grijze gedeelte.

Onderdelen die gebreken vertonen worden afzonderlijk besproken en krijgen een **globale beoordeling**.
Hierbij worden volgende **criteria** gehanteerd:

G = Goed. Voor een goede instandhouding van het monument zijn geen onmiddellijke ingrepen vereist.

R = Redelijk. De vastgestelde onvolkomenheden zijn nog niet acuut. Wel is een verhoogde waakzaamheid geboden om zonodig tijdig te kunnen ingrijpen.

M = Matig. Plaatselijke gebreken werden vastgesteld. Deze moeten tijdig hersteld worden.

S = Slecht. Een snelle, grondige ingreep is noodzakelijk.

N = Niet geïnspecteerd.

De onderdelen die **niet werden geïnspecteerd**, bijvoorbeeld omwille van veiligheidsoverwegingen, zijn in de kolom N (= Niet) aangegeven. In de toelichting vindt u de **verantwoording** hiervan.

De nummering tussen de vierkante haakjes verwijst naar de **situatieschets achteraan**.

De letters duiden de gelokaliseerde gebreken aan.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	11
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

1. Dakbedekkingen

1.1. Dakvlakken						
1.1.2. Leien	60	15	20	5		
Algemeen		R				De leien vertonen sporen van pyriet. Dit kan op korte termijn perforaties veroorzaken.
Toren [1]			M			De genagelde natuurleien zitten keurig op hun plaats, maar zijn matig van kwaliteit. Sporadisch komt er een gescheurde lei voor.
				S		Ter hoogte van de hoekkepers, aan de insnoering, zijn enkele leien scheefgezakt en ligt de bebording bloot. Hierdoor zijn er lekken aanwezig in het dak [1a].
Hoofdbeuk [2]	G					De natuurleien, bevestigd met koperen leihaken, zijn in goede staat.
Koor [3] en Sacristie [4]		R				De natuurleien beginnen licht bros te worden en sporadisch werden enkele gescheurde, geperforeerde en uitgeschoven leien vastgesteld.
1.1.3. Metaal (Zn, Pb, Cu, ...)			100			
			M			Het afdeklood boven de westelijke inkompoort is ernstig verweerd en beschadigd [1b].
1.2. Aansluitingen						
1.2.1. Nokken	80		20			
Gebakken aarden nokpannen	G					De nokpannen liggen keurig op hun plaats en zijn in goede staat.
			M			De cementering tussen de nokpannen en in aansluiting met de leien is verweerd en valt licht uit.
Specifiek			M			Op het dak van het koor [3] is de cementering sporadisch gebarsten en plaatselijk losgekomen. Op de cementering zijn mossen aanwezig.
1.2.2. Hoekkeperafwerking		75	5	20		
Ingevlochten hoekkeperlood		R				Het ingevlochten lood zit keurig op zijn plaats, maar is licht verweerd.
Toren [1]				S		Ter hoogte van de insnoering vertoont het lood op verschillende plaatsen ernstige verweringsen en is het plaatselijk verdwenen, met lekken en schade aan de dakstructuur tot gevolg (zie ook 3.1. en foto) [1a].

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	12
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

							
Hoofdbeuk [2]			M			Centraal in de middelste hoekkeper aan de noordwestelijke zijde ontbreekt één lei [2a].	
1.2.4. Topgevelbeëindiging	100						
Genagelde natuurleien	G					De oostelijke en westelijke topgevelbeëindigingen van de hoofdbeuk [2] zijn in goede staat.	
1.2.6. Opgaand muurwerk	95	5					
Ingevlochten loden slabben met daaroverheen zinken slabben in trapvorm	G					Goed.	
Specifiek		R				Bij de aansluiting van het dak van de sacristie [4] staan enkele zinken slabben licht open.	

2. Dakdoorbrekingen

2.3. Dakramen en -luiken			50	50			
2.3.1. Toren [1]			M				
				S		Het luik is niet voorzien van slot en grendel, maar dichtgenageld. Dit is geen goed systeem.	
				S		<u>Hoogste luik [1d]:</u> Het met lood beklede luik is sinds de vorige inspectie verdwenen. Het werd vervangen door een zeer licht houtvezelachtig materiaal dat totaal niet geschikt is voor deze doeleinden. Hierdoor is er een zeer ernstige vochtinfiltratie (zie foto).	

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	13
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

						
2.4. Schoorstenen (bovendaks)			100			
Hoofdbeuk [2]			M			De schoorsteenpijp uit vezelcement, in het zuidelijk dakvlak, vertoont sporen van verwerking. Deze is vermoedelijk asbesthoudend. De loden slabben, aansluitend op het dak, zitten keurig op hun plaats maar zijn verweerd.
2.5. Topbekroningen		33	20	33	14	
Toren [1]			M			Het metalen kruis helt licht over naar het oosten en is ernstig verroest. De koperen pijnappel en windhaan zijn licht verweerd.
					N	De aansluiting met het dak en de verankering op de kapconstructie kon niet van dichtbij geïnspecteerd worden door het ontbreken van degelijke ladderhaken. (zie rubriek 11.1.1.)
Hoofdbeuk [2]				S		Het metalen kruis is ernstig verroest waardoor bijna geen ornamentering meer aanwezig is en helt over naar het westen.
Koor [3]		R				Het metalen kruis is licht roestig. De loden muts sluit goed aan op het dak, maar is verweerd.
2.6. Ladder- en klimhaken		50			50	
Toren [1]					N	De ladderhaken zijn niet bereikbaar en hierdoor moeilijk inspecteerbaar.
Overige		R				De ladderhaken zijn voor zover waarneembaar in goede staat.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	15
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

Koor [3]	G				N	De panlatten zijn door het aangebrachte onderdak niet controleerbaar.
		R				De naalddhouten dakkap is opgebouwd met één spant en één sluitingsspannt. Structureel zit alles goed in elkaar.
Sacristie [4]					N	De priemstijl van het sluitingsspannt en de noordelijke keper aansluitend met de nok vertonen lichte en oude sporen van inrotting.
Zolder ten noorden van de toren					N	Door het aanwezige stucwerk is de kap in aansluiting met de noordelijke torenwand oncontroleerbaar.
Zolder ten zuiden van de toren		R				De dakkap zit structureel goed in elkaar. De kepers vertonen een vermoedelijk oude aantasting door kleine klopkever. De kepers en de muurplaten vertonen plaatselijk oude sporen van inrottingen ten gevolge van oude lekken.

4. Regenwaterafvoer

4.1. Goten		80		20		
Zinken bakgoten				S		Het zink van de bakgoot aan de toren [1] is zeer ernstig verweerd en vertoont blaasvorming. De lasnaden zijn gescheurd, waardoor de goot lekt. Het werd in het verleden reeds meerdere malen hersteld met bitumenvilt en ingestreken met een coating.
Sacristie [4]		R				De boeiplank aan de goot is goed, enkel aan de westelijke zijde is een lichte verwerking te zien.
Koperen hanggoten		R				De hanggoten zijn voor zover waarneembaar door de vervuiling in redelijke staat.
				S		Alle goten zijn sterk vervuild en verstopt door afval van populieren (zie ook 12.2 en 12.3).
4.2. Afvoer	90	10				
pvc-afvoerbuizen	G					Goed.
Toren [1]		R				De afvoer van de toren [1] loopt onderaan horizontaal over het dakvlak van de hoofdbeuk [2f], hierachter stagneert vuil (voornamelijk duivenuitwerpselen).
Koperen afvoerbuizen	G					Goed.
		R				De gietijzeren grondpijpen zijn licht roestig.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	16
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

4.3. Riolering					100	Voor zover waarneembaar zijn er geen problemen met de riolering.
					N	

5. Buitenwerk

5.1. Opgaand baksteen-metselwerk + voegwerken		80		15	5		
Toren [1]				M			Het baksteenmetselwerk bovenaan de toren vertoont verweerde baksteen en ernstig uitgevallen voegwerk. Plaatselijk zijn er nog restanten van een gevelafwerking aanwezig.
					S		In de zuidwestelijke hoek is de legmortel ernstig aangetast door een lek in het bovenliggende dak. De kraagstenen liggen hier plaatselijk los [1g].
					S		In de laagste liggende delen van de galmgaten zijn enkele bakstenen verdwenen.
Hoofdbeuk [2], Koor [3] en Sacristie [4]	G						Het voegwerk werd gerestaureerd met een kalkrijke mortel en is goed.
5.2. Natuursteen + voegwerken		40	40	10	10		
5.2.1. Blauwe steen							
Algemeen			R				De blauwe hardsteen vertoont sporen van gelaagdheid.
Toren [1]				M			Het voegwerk van de arduinen waterlijst is uitgevallen. De voeg van de dorpel onder het westelijk raam staat open. Bovenaan, ten zuiden van de sluitsteen van de westelijke inkom is een stuk steen losgekomen. Dit dreigt te vallen. Onderaan ter hoogte van de trap is aan beide zijden de herstelling met cementmortel ernstig verweerd ten gevolge van vorst en opstijgend vocht (zie foto).
Hoofdbeuk [2]			R				De dorpels van de twee westelijk gelegen ramen in de noordelijke gevel zijn gebarsten.
	G						De blauwe hardstenen dorpels van de ramen in de zuidelijke gevel zijn in goede staat.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	17
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

Koor [3], sacristie [4]	G					Dorpels van de ramen en de hoekstenen zijn in goede staat.
5.2.4. Andere						
Groenachtige breuksteen (vermoedelijk Arkose of Tubize zandsteen)		R				<u>Het natuursteenmetselwerk van de toren [1]</u> vertoont verzande natuursteen en stenen met een licht afschilferend oppervlak.
			M			Het voegwerk is sporadisch uitgevallen, zoals op de zuidwestelijke hoek.
			M			Er werden enkele scheuren vastgesteld: - boven de sluiting van de westelijke inkomdeur: - boven het raam gelegen boven de westelijke inkomdeur.
				S		Het metselwerk van de steunberen is in slechte staat [1h]. Onoordeelkundige herstellingen met een te harde cementgebonden mortel verstoren het vochttransport in het muurwerk. De hierdoor ontstane vorstschade ondermijnt de consistentie van zowel de legmortel als de natuursteen, waardoor het muurwerk uitbuikt en de natuursteen uitvalt (zie foto's). De voegen van de afzaten vertonen grote openingen waarlangs makkelijk water in de muren infiltreert en bovenstaande gevolgschade nog versneld wordt.
						
5.6. Afwerkklagen opgaand muurwerk				100		
5.6.1. Pleisterwerk						
Toren [1]				S		Op het baksteenmetselwerk bovenaan de toren zijn er nog restanten van afwerkklagen aanwezig. Ze zijn in slechte staat.
5.7. Ankers, roosters en aanverwante		50	50			
5.7.1. Muurankers			M			De muurankers op de gevels van de toren [1] zijn roestig.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	18
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

		R				De muurankers op de oostelijke gevel van de hoofdbeuk [2] zijn licht roestig.
5.9. Buitentrappen			100			
Toren [1]			M			De blauwe hardstenen treden zijn gebroken door gelaagdheid en schilferen af. De vermoedelijke Tubize of Arkose steen is oppervlakkig verweerd. De metalen doken over de breuklijnen zijn roestig en komen los uit de steen. Het voegwerk van de blauwe hardstenen treden is losgekomen.
5.10. Buitenschrijnwerk	30		60	10		
Houten ramen			M			De afwerklagen van de houten ramen van de sacristie [4] bladderen af, het houtwerk is reeds licht ingerot.
Houten deuren			M			Op het historisch waardevolle inkomdeur werd een plaat aangebracht. Deze is in slechte staat (en niet historisch waardevol). De afwerklagen op de onderregel zijn zeer schaal. Onderaan werd een openstaande verbinding hersteld met een houtpasta. Deze is opengescheurd.
Metalen ramen	G					De ramen van de hoofdbeuk [2] zijn zeer licht roestig, maar in goede staat.
				S		Het westelijk raam van de toren [1] is ernstig verroest.
Houten luik			M			Het luik in de zuidelijke hoek van de oostelijke muur van de hoofdbeuk is in redelijke staat. Het hangwerk zakt af waardoor het luik in gesloten toestand op het sluitwerk rust.
5.11. Beglazing		80	20			
5.11.1. Glas-in-lood		R				De glas-in-loodramen zijn in redelijke staat.
		R				De bindijzers en de brugstaven vertonen lichte sporen van roestvorming.
5.11.2. Blank glas			M			Bij het westelijk raam van de toren [1] zijn verschillende glaspaneeltjes gebroken. Door het uitvallen van de stopverf, zijn enkele glaspanelen uitgevallen. Deze openingen werden voorlopig gedicht.
			M			De mastiek van de ramen in de sacristie [4] valt op verspreide plaatsen uit, hierdoor kunnen de ruiten los komen te zitten.
5.13. Galmboarden	80		10	10		
	G					De eikenhouten draagstructuren, de bebording en de natuurleien zijn in goede staat.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	19
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

			M			De cementering in aansluiting met de dagkanten van de gevel is gebarsten en plaatselijk afgevallen.
				S		Doordat de galmgaten aan de buitenzijde niet voorzien zijn van duivenwering, zijn de dorpels van de galmgaten ernstig vervuild met duivenuitwerpselen.

6. Interieur

6.1. Structuurelementen						
6.1.1. Binnenwanden en opgaande structuren	70	20	10			
Zolderverdieping	G		M			De muren zijn structureel in goede staat. Er komen verweerde baksteen en uitgevallen voegwerk voor: - het muurwerk van de klokkenzolder. Rond de galmgaten ontbreken er bakstenen; - het muurwerk van de zolders ten zuiden en ten noorden van de toren; - verspreid in het muurwerk van de hoofdbeuk; - op de zolder ten zuiden van de toren in aansluiting met de muurplaat; - op de zolder ten noorden van de toren. Er werden enkele lichte scheuren vastgesteld: - op de zolder ten zuiden van de toren: in aansluiting met de toren en in de noordoostelijke steunbeer; - op de zolder ten noorden van de toren: in de zuidwestelijke hoek en in aansluiting met de noordelijke torenwand. Alle houten lateien vertonen een niet actieve aantasting door kleine klopkever.
Doksaal		R				Er komt lichte scheurvorming voor boven de deur naar de zolder met het blaasmechanisme en boven de sluiting van de muur naar de hoofdbeuk. De bepleistering rond het raam komt los door waterinfiltratie via de aansluiting van het raam met de muur.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	20
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

Gelijkvloers	G		M			De muren zijn structureel in orde. Er werden plaatselijk sporen van opstijgend vocht vastgesteld: - inkomportaal: bij de inkomdeur. Het ingepleisterde hoekprofiel is aan het roesten. De overige muren werden geïnjecteerd tegen opstijgend vocht. Er zijn enkele scheuren: - Sacristie [4]: ten oosten van de toegangsdeur, in de westelijke muur en boven het oostelijk raam in de zuidelijke muur; - Berging ten zuiden van de toren: onder de zuidelijke inklemming van de trek balk en boven de toegangsdeur.	
6.1.2. Vloeren en zolderingen			40		60		
Houten vloeren en zolderingen			M		N	De torenzoldervloeren zijn ernstig vervuild met duivenuitwerpselen en hierdoor moeilijk controleerbaar. Bij enkele vloeren werd een actieve aantasting door kleine klopkever in de beplanking aangetroffen: - de vloer van de klokkenzolder; - de vloer van de berging, ten zuiden van de toren (met trap); - de vloer van de noordelijke berging met blaasmechanisme; - de vloer van het doksaal (vermoedelijk is de aantasting niet actief).	
6.1.3. Gewelven	20	10	70				
Toren [1]		R				Het gemetselde gewelf is in goede staat. In het westelijk deel is er een lichte scheur aanwezig, lopende van west naar oost.	
Hoofdbeuk [2]			M			De houten draagstructuren van het gestucte tongewelf vertonen een oude aantasting door kleine klopkever. Het pleisterwerk is voor het overige in goede staat.	
Koor [3]	G					Het tongewelf is vernieuwd en in goede staat.	
6.1.5. Funderingen	100						
	G					Voor zover waarneembaar en gezien de staat van de muren, kan men veronderstellen dat de funderingen in goede staat zijn.	
6.2. Vaste interieurafwerking							
6.2.1. Vaste wandafwerking		95	5				
		R				Redelijk.	

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	21
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

Hoofdbeuk [2]			M			De schimmelsporen op de westelijke muur boven het doksaal in de hoofdbeuk [2] worden vermoedelijk veroorzaakt door condensatie. Deze wordt mogelijk gevormd door een opstapeling van hitte tijdens het gebruik van de kerkverwarming. Het temperatuurverschil tussen de twee zijden van de muur (torenzolder = koud / hoofdbeuk = warm) doet condensatie ontstaan aan de warme zijde.
Koor [3]		R				In de berging ten zuiden van de toren is het pleisterwerk ernstig vervuild, beschadigd en valt het onderaan af. In de noordwestelijke hoek zijn er oude vochtsporen.
Sacristie [4]		R				Onder het zuidelijk raam zijn lichte druipsporen aanwezig.
6.2.2. Vaste plafondafwerking	75	20	5			In de zuidwestelijke hoek zijn oude vochtsporen waardoor de verflagen afgebladderd zijn.
Algemeen	G					Goed.
Toren [1]		R				De afwerklagen op het plafond boven het doksaal vertonen oude vochtsporen.
Hoofdbeuk [2]			M			In de oostelijke hoek bladdert de verf af, de oorzaak hiervan werd niet gevonden.
		R				In de berging ten noorden van de toren is de bepleistering lokaal afgevallen.
Koor [3]		R				Op het gewelf komen lichte sporen van thermoforese voor.
6.2.3. Vaste vloerafwerking	50	50				
Toren		R				De vloer van de klokkenzolder werd afgewerkt met OSB-platen ter versteviging van de door kleine klopkever aangetaste plankenvloer.
Natuurstenen tegels	G					Goed. Plaatselijk komen lichte slijtageverschijnselen en oppervlakteverwering voor.
Cementtegels		R				Redelijk.
6.3. Binnenschrijnwerk	95			5		
Algemeen	G					Goed.
Specifiek				S		De houten binnendorpel van het westelijk raam in de zuidelijke berging is ernstig ingerot.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	22
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

6.4. Binnentrappen / Loopbruggen			5	95			
Metalen ladders				S		De metalen ladder op de klokkenzolder is vervormd, verroest en staat los.	
Bordessen				S		De houten bordessen in de torenspits zijn in slechte staat. Verschillende planken liggen los en zijn ingerot.	
Trappen			M			De trap in de berging ten zuiden van de toren helt af en is aangetast door kleine klopkever. De leuning staat los.	
Loopbruggen				S		De houten loopbruggen op de zolder van de hoofdbeuk [2] en het koor [3] zijn in slechte staat. De balken in de hoofdbeuk liggen los. Er is geen borstwering voorzien. De beplanking van de zuidelijk gelegen loopbrug is actief aangetast door kleine klopkever en plaatselijk ingerot en gebroken. De trap in aansluiting met de zuidelijke muur van de hoofdbeuk [2] is in slechte staat. De beplanking van de loopbrug op de zuidelijke zolder van de hoofdbeuk [2] is aan de oostelijke zijde sterk aangetast door kleine klopkever waardoor lokaal enkele planken gebroken zijn.	

7. Andere interieurelementen (onroerend of onroerend door bestemming)

7.1. Vast kerkelijk meubilair		10	90				
Orgel			M			Het orgel is plaatselijk beschadigd. Naden staan open en het hout is plaatselijk gebarsten ten gevolge van krimp. De luiken van het orgel sluiten moeilijk. De niet eikenhouten onderdelen van het orgel en de nephouten orgelpijpen zijn ernstig aangetast door kleine klopkever. Het orgel is vervuild met duivenuitwerpselen.	
Blaasbalgmechanisme			M			De houten onderdelen zijn ernstig en actief aangetast door kleine klopkever. Het aandrijfmechanisme tegen de oostelijke muur is roestig.	
Borstwering aan het doksaal		R				In aansluiting met de zuidelijke muur komt de verankering van de borstwering los. In de lezenaar komt een lichte aantasting door kleine klopkever voor.	
7.5. Andere voorwerpen				100			
Opgeslagen materiaal				S		Het opgeslagen materiaal in de berging ten zuiden van de toren is zeer ernstig aangetast door actieve kleine klopkever.	

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	23
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

8. Technische installaties

8.1. Bliksemafleiding				100			Er is geen bliksemafleiding aanwezig. De kerk is het hoogste punt in de omgeving. Dit vergroot de kans op een blikseminslag.
8.2. Klokkenstoelen / Torenuurwerken	10	70	20				
Klokkenstoel		R					De eikenhouten klokkenstoel is in redelijke staat. Verspreid werden lichte, oude aantastingen door kleine klopkewer vastgesteld. Ter plaatse van de galmborden vertoont het hout oude sporen van inrottingen. Aan de noordelijke zijde werd een kruisverband afgezaagd.
			M				De metalen vliegwielen, luibalken en klepels zijn verroest. In de zuidwestelijke hoek is de verdeelbalk vochtig door een lek in het bovenliggende dak.
Oud uurwerkmechanisme	G			M			De ophangingen van de klepels zijn goed. Het uurwerkmechanisme is niet meer in werking. Het metaal is licht roestig. Het houten handvat van de aandrijving is aangetast door kleine klopkewer.
Torenuurwerk			M				Het torenuurwerk tegen de westelijke gevel is ernstig verroest.
8.5. Andere				5	95		
Elektrische installatie					N		Deze wordt niet door Monumentenwacht geïnspecteerd. Er zijn oude elektriciteitskabels aanwezig op de zolders.

11. Veiligheid / Toegankelijkheid / Hygiëne

11.1. Toegankelijkheid / Bereikbaarheid							
11.1.1. Exterieur	50			50			
Algemeen	G						Goed.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	24
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

				S		Voor een goede bereikbaarheid zijn er onvoldoende ladderhaken aanwezig op de daken. De aanwezige ladderhaken zijn in goede staat, maar voldoen niet aan de Europese norm 517.
				S		De ladderhaken op de torenspits [1] zijn niet bereikbaar. De ladderhaken zijn in slechte staat en voldoen niet aan de Europese norm 517.
				S		De luiken onderaan de torenspits [1] zijn niet voorzien van slot, grendel en valketting. Een vlot sluitmechanisme is van essentieel belang voor een goede toegankelijkheid van de goten en het dak.
11.1.2. Interieur	70			30		
Algemeen	G					Goed.
Specifiek				S		De aanwezige loopbruggen op de zolders zijn totaal onvoldoende.
				S		De dakkap van de sacristie [4] is niet toegankelijk.
				S		De tussenvloeren zijn onvoldoende en in slechte staat.
				S		Het hoogste torenluik is niet bereikbaar doordat er in de torenspits geen ladders aanwezig zijn.
				S		De metalen ladder op de klokkenzolder is niet voldoende stevig en veilig.
11.2. Vuilnis / Afval						
11.2.1. Exterieur	90			10		
Algemeen	G			S		Goed.
				S		De goten zijn ernstig vervuild. Dit is vooral te wijten aan de grote duivenpopulatie en de nabijheid van de populieren.
11.2.2. Interieur	80			20		
Algemeen	G			S		Goed.
				S		De aanzet van de torenspits, is ernstig vervuild door afval van duiven.
				S		De torenzoldervloeren zijn ernstig vervuild met duivenuitwerpselen. Alle andere zolders zijn erg stoffig.
11.3. Dieren						
Duiven	5			95		
				S		In de toren is een duivennest aanwezig. Duiven zijn in het gebouw geraakt via een openstaand stellinggat.

Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting	25
----------	---	---	---	---	---	-------------	----

	G					De duiven worden afgevangen ter hoogte van een galmgat.
11.4. Andere				100		
Asbest				S		De oostelijke schoorsteenpijp in de hoofdbeuk [1] uit vezelcement is mogelijk asbesthoudend.

12. Site

12.2. Afsluiting	70	15	15			
Omheiningmuur	R	M	M	S		Redelijk. Door gronddruk en het ontbreken van zettingvoegen, vertoont de muur op verschillende plaatsen een scheefstand (zie foto). De dekstenen in blauwe hardsteen liggen op vele plaatsen los en het onderlinge voegwerk staat open of ontbreekt. Het voegwerk is verspreid verweerd, valt licht uit en is begroeid met planten. Sommige hiervan zijn beschermd (zie foto). Aan de zuidelijke zijde werd een cementgebonden voegmortel gebruikt, hier is grote vorstschade aan het voegwerk (zie foto).
De grote hoeveelheden organisch afval van de populieren verstopen de goten (zie 12.3).						
Muurpeper is een beschermde plant en veroorzaakt geen schade aan het muurwerk.						
De gronddruk en interne spanningen duwt het muurwerk weg waardoor scheefstand en scheuren ontstaan.						
Het gebruik van een te harde voegmortel verstoort de vochtuishouding in het metselwerk waardoor vorstschade ontstaat.						

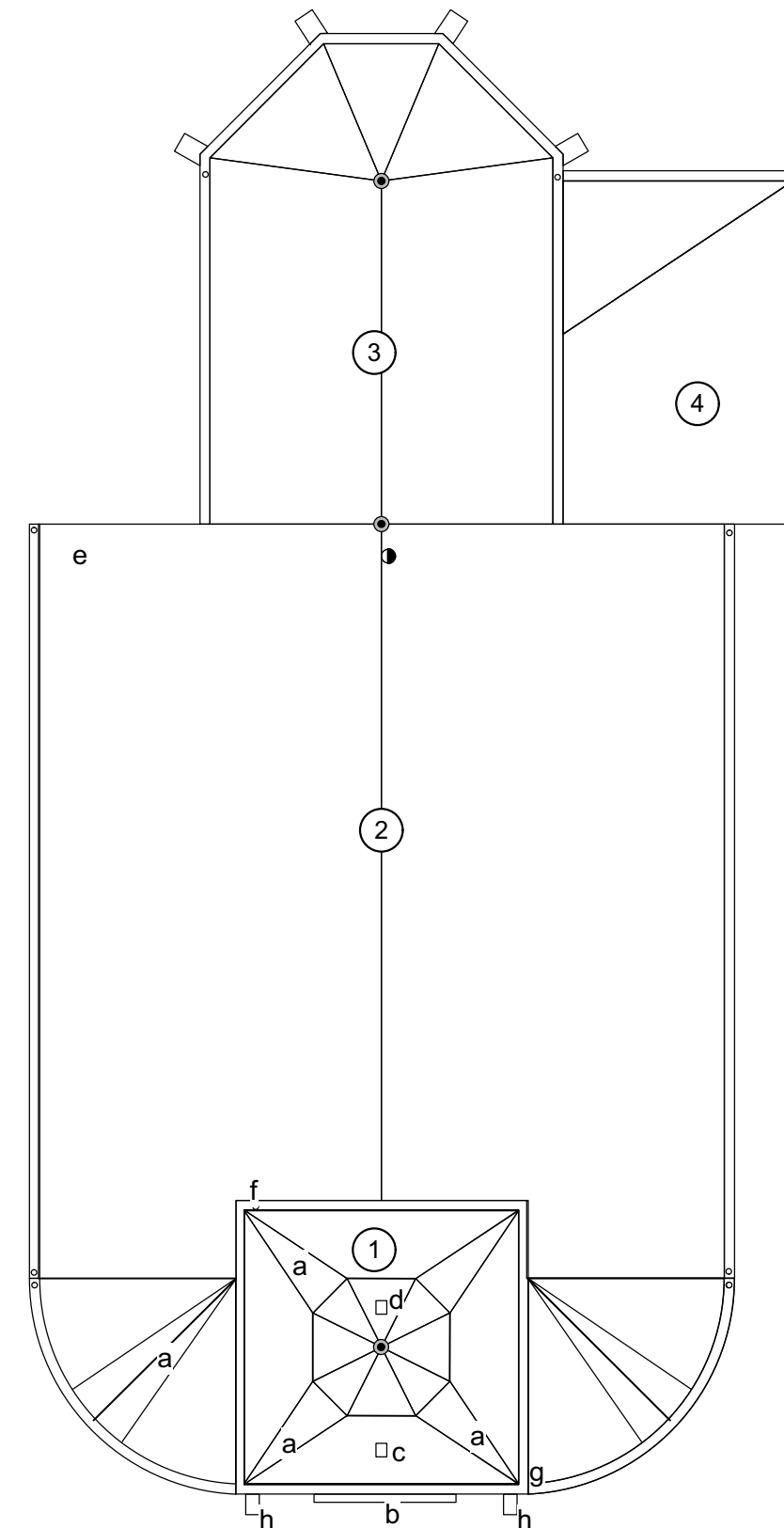
Bouwdeel	G	R	M	S	N	Toelichting
26						

12.3. Bomen / Begroeiing				100		In de buurt van de kerk staan populieren, deze brengen veel afval voort waardoor de goten gemakkelijk verstoppert (zie foto hierboven).
	Populieren			S		

I Dakenplan

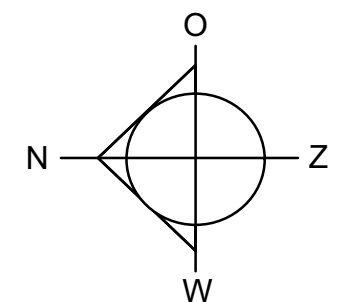
Legende

- ① daknummers
- a probleem aanduidingen
- afvoer
- witte steen
- zink
- leien
- koper
- schouw
- ⊙ topbekroning
- lood

0 + - 5 m

AFMETINGEN EN VORMEN
ZIJN BENADEREND

Sint-Theodarduskerk
Ring
1670 Pepingen (Bogaarden)
B-47 / 20217 / 2011 / B